

**Wspólne oświadczenie ministrów spraw zagranicznych
Jeana-Yvesa Le Driana (Francja), Heiko Maasa (Niemcy) i Zbigniewa Raua (Polska)
z okazji 30. rocznicy Trójkąta Weimarskiego**

Weimar, 10 września 2021 r.

Z okazji 30. rocznicy utworzenia Trójkąta Weimarskiego, my – ministrowie spraw zagranicznych Niemiec, Francji i Polski – potwierdzamy naszą gotowość do wspólnej pracy i podjęcia odpowiedzialności za wzmocnienie zdolności Unii Europejskiej do działania i wspierania pokoju, bezpieczeństwa, demokracji i praw człowieka, a także do ochrony jej własnych interesów i wartości leżących u jej podstaw.

Spoglądamy wstecz na 30 lat udanej współpracy bazującej na wspólnej deklaracji przyjętej przez Hansa-Dietricha Genschera, Rolanda Dumasa i Krzysztofa Skubiszewskiego 28 sierpnia 1991 r. w Weimarze, w której określono cel, jakim jest przekraczanie granic, wzmacnianie więzi między ludźmi i krajami we wszystkich aspektach życia, a także propagowanie trwałych, wspólnych struktur w Europie. Przystąpienie Polski i jej sąsiadów do NATO i Unii Europejskiej było ważnymi krokami na tej drodze.

Obecnie Niemcy, Francja i Polska są partnerami w ramach Unii Europejskiej składającej się z 27 państw członkowskich. Unia stoi w obliczu bezprecedensowych wyzwań – w tym pandemii COVID-19, zmian klimatu oraz szeregu poważnych kryzysów i konfliktów zarówno w naszym sąsiedztwie, jak i poza nim. Jesteśmy przekonani, że umacniając wzajemne zrozumienie, koordynując stanowiska i podejmując wspólne inicjatywy, Trójkąt Weimarski może odegrać ważniejszą niż kiedykolwiek rolę w kształtowaniu europejskich odpowiedzi na obecne i przyszłe wyzwania. Wykorzystamy tę ścisłą koordynację w ramach Trójkąta Weimarskiego przed zbliżającą się francuską prezydencją Rady UE i polskim przewodnictwem w Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie.

W oparciu o pogłębioną wymianę poglądów na temat kwestii o szczególnym znaczeniu dla naszych trzech krajów jako partnerów w Unii Europejskiej stwierdzamy, że:

Dążymy do dalszego wspierania Afgańczyków, w szczególności poprzez udzielanie pomocy w celu złagodzenia obecnego kryzysu humanitarnego. Będziemy propagować wspólne podejście UE do ewentualnej współpracy z talibami, na podstawie oceny uzgodnionych kryteriów. Jesteśmy również gotowi wspierać działania Unii Europejskiej na rzecz pogłębiania współpracy z sąsiadami Afganistanu i między nimi, aby zapobiec destabilizującym skutkom w regionie. W naszych staraniach na rzecz osiągnięcia tego celu będziemy propagować uwzględnianie regionalnej wiedzy i fachowej wiedzy eksperckiej OBWE.

Podzielamy poważne obawy związane z ciągłym brakiem poszanowania przez władze białoruskie praw człowieka i podstawowych wolności narodu białoruskiego, czego ostatnim przykładem są całkowicie nieuzasadnione wyroki przeciwko Marii Kolesnikowej i Maksymowi Znakowi. Wzywamy Białoruś do uwolnienia wszystkich więźniów politycznych, w tym członków mniejszości polskiej.

Potępiamy instrumentalizację znajdujących się w trudnym położeniu uchodźców i migrantów dla politycznych celów przez białoruski reżim i zobowiązujemy się wspólnie stawić jej czoła. Wyrażamy solidarność i pełne poparcie dla państw członkowskich (PL, LT, LV), których bezpośrednio dotyczą działania władz białoruskich na granicach.

W odniesieniu do stosunków z Rosją, podzielamy poważne obawy związane z brakiem poszanowania ze strony Rosji dla opartego na prawie porządku międzynarodowego oraz podjętych przez nią międzynarodowych zobowiązań. Działania Rosji w dalszym ciągu osłabiają bezpieczeństwo euroatlantyckie. Pozostajemy głęboko zaniepokojeni ciągłym pogarszaniem się sytuacji w zakresie praw człowieka i systematycznym prześladowaniem opozycji. Pozostajemy zaangażowani we wspieranie i współpracę ze społeczeństwem obywatelskim w Rosji. Nadal wzywamy do podjęcia selektywnego dialogu i współpracy w obszarach wspólnego zainteresowania.

Nieustannie podkreślamy znaczenie integralności terytorialnej i bezpieczeństwa krajów Partnerstwa Wschodniego i deklarujemy nasze zaangażowanie na rzecz pokojowego rozwiązania wszystkich przedłużających się i nierozwiązanych konfliktów na ich terytoriach, zgodnie z zasadami i zobowiązaniami OBWE. Liczymy na ścisłą współpracę w tym zakresie z polskim przewodnictwem w OBWE w 2022 r. Uważamy, że jedyną szansą na rozwiązanie konfliktu we wschodniej Ukrainie jest realizacja porozumień mińskich. Wobec powyższego wyrażamy gotowość dalszego wpierania formatu normandzkiego jak również negocjacji w ramach Trójstronnej Grupy Kontaktowej OBWE. Popieramy Specjalną Misję Obserwacyjną OBWE w realizacji jej statutowych zadań. Popieramy utworzenie Platformy Krymskiej zgodnie ze wspólną deklaracją przyjętą podczas szczytu Platformy w dniu 23 sierpnia 2021 r. Będziemy nadal wspierać proces reform na Ukrainie, który już przyniósł znaczące efekty. Niezbędne będzie jednak podjęcie dalszych wysiłków.

Wyrażamy nasze nieustanne poparcie dla polityki sąsiedztwa i potwierdzamy jej strategiczne znaczenie. W tym względzie liczymy na naszą współpracę na rzecz pomyślnego przebiegu grudniowego Szczytu Partnerstwa Wschodniego.

W odniesieniu do naszych stosunków z Chińską Republiką Ludową, Unia Europejska musi zająć jednomyślne i zdecydowane stanowisko. Będziemy bronić naszych interesów i wartości, zgodnie ze wspólnym komunikatem Komisji Europejskiej i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, zatytułowanym „UE-Chiny: perspektywa strategiczna”, które potwierdzono w konkluzjach Rady Europejskiej z 1 i 2 października 2020 r. Będziemy nadal promować silną jedność UE oraz okazywać solidarność z państwami członkowskimi, na które Chiny wywierają presję. Dla rozwoju naszych relacji z całym regionem, dążymy do otwartego podejścia, w którym Europejska Strategia dla regionu Indo-Pacyfiku i ambitne wdrażanie unijnej Strategii Konektywności będą odgrywały kluczową rolę.

Europa ma żywotne interesy w regionie Indo-Pacyfiku, takie jak otwarte rynki, funkcjonujące i bezpieczne szlaki morskie, a także ochrona klimatu i środowiska. Wykorzystując ambitną strategię dla Indo-Pacyfiku, Unia Europejska może ugruntować swoją rolę aktywnego partnera i podmiotu zapewniającego bezpieczeństwo w regionie oraz pomóc w procesie wzmacniania i ochrony multilateralizmu i zasad praworządności.

NATO odgrywa fundamentalną rolę w zbiorowej obronie sojuszników na obszarze euroatlantyckim. Jako zaangażowani członkowie UE i NATO dążymy do ambitnego wzmocnienia współpracy między tymi organizacjami. Wspólne zagrożenia i nowe wyzwania w dziedzinie bezpieczeństwa, z którymi mierzą się zarówno członkowie UE, jak i NATO, nadają jeszcze większe znaczenie bliskiej, uzupełniającej się współpracy. Ponadto operacyjne zaangażowanie naszych krajów, również w ramach UE, oraz nasze działania w ramach Koalicji na rzecz Sahelu podejmowane w celu przywrócenia władzy państwowej i dostępu do usług publicznych w Sahelu, są świadectwem naszego stałego i silnego przywiązania do zapewnienia stabilności w tym regionie.

W oparciu o wspólne przywiązanie do fundamentalnych wartości leżących u podstaw demokratycznych i społecznych modeli naszych państw oraz zapewniających wolność, bezpieczeństwo i dobrobyt w Europie, pragniemy nadać naszej trójstronnej współpracy nową dynamikę:

- Uznajemy, że dla wzmocnienia spójności w ramach UE ważne jest dopuszczenie szerokiej, transparentnej i włączającej dyskusji o przyszłości Europy, nakierowanej na zapewnienie pluralizmu przez zaangażowanie na poziomie krajowym i regionalnym oraz aktywizację społeczeństwa obywatelskiego. Popieramy Konferencję w sprawie przyszłości Europy jako szansę na dalszy rozwój UE i będziemy się w nią angażować, aby przyczynić się do wypracowania przez nią konkretnych i namacalnych wyników. W celu ułatwienia odbudowy po pandemii, wzmocnienia odporności i suwerenności Europy, wspierania zrównoważonego rozwoju i wypełnienia przez UE czołowej roli w polityce klimatycznej, będziemy propagować wdrażanie nowych priorytetów wyznaczonych w Wieloletnich Ramach Finansowych i Europejskiego Instrumentu na rzecz Odbudowy. Z zadowoleniem przyjęliśmy także ambitne propozycje Komisji Europejskiej zawarte w pakiecie „Fit for 55” obejmujące przyspieszenie wdrożenia europejskiego Zielonego Ładu oraz wezwanie do szybkich i konkretnych negocjacji pakietu, który umożliwi sprawiedliwą transformację gospodarek krajowych.
- W celu ochrony suwerenności Europy i podniesienia poziomu atrakcyjności UE jako globalnego partnera zaangażowanego w budowę międzynarodowego, wielostronnego ładu opartego na rządach prawa, będziemy wspierać konkretne działania służące wzmocnieniu zdolności UE do działania w ramach polityki zagranicznej, bezpieczeństwa i obronności, handlu oraz polityki cyfrowej.

30 lat po ustanowieniu Trójkąta Weimarskiego, Niemcy, Francja i Polska pozostają zaangażowane w dalsze zacieśnianie kontaktów i współpracy między społeczeństwami obywatelskimi tych krajów, w szczególności wśród młodzieży, zwiększenie wymiany naukowej i mobilności studentów, w celu poszerzenia zasobów wiedzy i pogłębienia wzajemnego zrozumienia z korzyścią dla Europy zjednoczonej w różnorodności.